

Довідка про результати вивчення та самооцінювання освітнього середовища Запорізької школи-інтернату №1

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Запорізької школи-інтернату №1 та за рішенням педагогічної ради №1 від 31.08.2022 р. протягом 2022/2023 навчального року в закладі було реалізовано самооцінювання освітнього середовища. Самооцінювання здійснювалося за допомогою опитування учасників освітнього процесу (он-лайн анкетування), спостереження та вивчення документації закладу. В анкетуванні взяли участь 179 респондентів: 58 педагогів, 27 учнів 8-12 класів та 94 представника батьківської громадськості. Оцінки за окремими показниками, з врахуванням результатів опитування, виставлено в карту самооцінювання та переведено в рівні. Отримані результати оброблено та узагальнено за основними вимогами, враховуючи критерії та індикатори.

Отже, аналіз результатів самооцінювання освітнього середовища показує наступне:

Вимога №1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці.

Територія закладу огорожена парканом приблизно на 75%, недоступна для несанкціонованого заїзду транспорту, доступ сторонніх осіб контролюється. У приміщення закладу допускаються виключно учасники освітнього процесу. Територія та приміщення закладу чисті й охайні. Здійснюється щоденне вологе прибирання усіх приміщень у відповідності до санітарних вимог. Туалетні кімнати, облаштовані у всіх приміщеннях закладу, утримуються в належному стані. За оцінкою батьків дизайн приміщень, чистота та обладнання навчальних кабінетів, спалень, їдальні, туалетних кімнат відповідають достатньому рівню (3,5 бали з 4 можливих). За оцінкою учнів 8-12 класів – достатній рівень (3,2 бали). У більшості приміщень закладу освіти режим освітлення та повітряно-тепловий режим відповідає санітарним нормам (крім цокольних приміщень та деяких кабінетів медичного корпусу). За думкою батьків та учнів оцінка повітряно-теплого режиму відповідає достатньому рівню (3,2 бали – батьки, 3 бали – учні). 52% педагогів вважають тепловий режим нормальним, 48% відзначають, що в зимку буває холодно. У закладі дотримано питний режим, обладнано питні фонтанчики.

Кількість учнів незначно перевищує проєктну потужність закладу, але керівником вжито належних заходів для забезпечення відповідного рівня організації освітнього процесу. Приміщення закладу освіти використовуються раціонально, комплектування класів відбувається з урахуванням чисельності здобувачів освіти, їх особливих освітніх потреб, площі навчальних приміщень. Навчальні кабінети початкової школи непрохідні, розміщені в окремому приміщенні. Майданчик для учнів 1 – 4-х класів обладнано, але він недостатньо відповідає віковим особливостям учнів та запитам дітей з особливими освітніми

потребами. У закладі освіти більшість педагогів (65,5 %) мають персональні робочі місця, в 27,6 % – сумісні робочі місця з іншими педагогами, 6,9% опитаних педагогів вказали на відсутність у них робочого місця. В вестибюлі й коридорах приміщень та на території закладу облаштовані місця відпочинку для учасників освітнього процесу.

На цокольному поверсі будівлі старшої школи облаштоване укриття, яке знаходиться в задовільному санітарному стані та, в більшості, відповідає основним вимогам, визначеним Державною службою з надзвичайних ситуацій. Однак, укриття не розраховано на перебування всіх учасників освітнього процесу одночасно, не повністю забезпечує вільний доступ маломобільних груп учнів з ООП та знаходиться більш ніж за 100 метрів від будівлі їдальні та кабінету СПО. Частина педагогів готова до надання учням першої психологічної допомоги під час повітряних тривог та супроводу учнів в укритті, але тільки 50% педагогів пройшли курси з підвищення кваліфікації з цього питання.

Заклад освіти на 100% забезпечений навчальними кабінетами і приміщеннями, необхідними для реалізації освітньої програми, забезпечення освітнього процесу та перебування дітей в пансіоні. 61% навчальних кабінетів повністю обладнано засобами навчання відповідно до вимог законодавства та освітньої програми. Потребують покращення кабінети географії, обслуговуючої праці (заміна меблі та заміна освітлення у відповідності до санітарних норм) та спортивна зала, де покриття стелі не витримує необхідного навантаження для деякого обладнання. STEM-лабораторія в закладі відсутня.

63% педагогів відзначають, що з працівниками закладу та учнями проводяться інструктажі та навчання щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій. 24% зазначили, що проводяться тільки інструктажі, а 12% вважають, що все зводиться тільки до підписів у журналах. 70% опитаних учнів відзначають, що педагоги регулярно інформують їх з даних питань із залученням спеціальних служб, 30% відзначають, що їх інформують під час навчальних занять. За думкою 86% опитаних педагогів в закладі освіти розроблено алгоритм дій у разі нещасного випадку з учасниками освітнього процесу. 12% не володіють інформацією з цього питання, 2% вважають, що такий алгоритм в закладі існує, але вони з ним не ознайомлені.

Організація харчування в закладі освіти сприяє формуванню культури здорового харчування в здобувачів освіти. Учасники освітнього процесу мають доступ до щоденного та перспективного меню, яке відповідає вимогам здорового харчування. В закладі організовуються умови для забезпечення харчування учнів з особливими дієтичними потребами. Переважна більшість учасників освітнього процесу задоволені умовами харчування. 59% опитаних учнів зазначили, що їжа в їдальні завжди смачна і корисна, 30% вважають, що їжа частіше корисна і смачна, 11% відзначають, що їжа корисна, але не смачна. 71% педагогів не харчуються в закладі. 23% опитаних повністю або переважно задоволені умовами організації

харчування працівників (16% та 7% відповідно). 7% педагогів умовами харчування не задоволені.

Комп'ютери закладу освіти частково облаштовані технічними засобами та інструментами контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет. На шкільних комп'ютерах частково встановлені антивірусні програми, але відсутнє програмне забезпечення, яке блокує завантаження веб-сторінок, вміст яких не відповідає певним правилам. Переважна більшість здобувачів освіти та їх батьків поінформовані закладом освіти щодо безпечного використання мережі Інтернет. 78% учнів зазначили про проведення інформаційних заходів даної тематики, 15% відзначили, що правила Інтернет-безпеки розглядаються під час уроків інформатики. 97% опитаних батьків відповіли, що в закладі проводиться регулярне інформування учнів щодо безпечного використання мережі Інтернет. Однак 16% педагогів вважають, що такі заходи проводяться дуже рідко, 2% - що заходів відповідної тематики взагалі не було.

У закладі освіти налагоджена система роботи з адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу. Досліджується процес адаптації новоприбулих учнів, учнів 1-х та 5-х класів, проводяться консилиуми, здійснюються корекційні заходи, надаються рекомендації батькам та педагогам. Винятком є 2022/2023 н.р., у зв'язку з дистанційним навчанням і неможливістю проведення об'єктивних досліджень питання адаптації учнів 5-х класів перенесено на наступний рік. В закладі частково сформовані заходи поліпшення адаптації педагогів до професійної діяльності.

Таким чином, відповідно до результатів самооцінювання освітнього середовища за першою вимогою (Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці), загальна оцінка 3,1 бал, що відповідає достатньому рівню.

Рекомендації:

1. Облаштувати майданчики для учнів початкової школи з урахуванням вікових особливостей та освітніх потреб;
2. Поповнити обладнання спортивних майданчиків;
3. Розібрати нагромадження сміття біля котельні;
4. Забезпечити неслизьке покриття на сходах всіх будівель;
5. Забезпечити приміщення вказівниками;
6. Довести до санітарних норм повітряно-тепловий режим та освітлення всіх приміщень закладу;
7. Забезпечити пітний режим в спальнях;
8. Забезпечити вільний доступ та можливість пересуватися маломобільних груп населення в укритті;
9. Облаштувати персональні або суміщені робочі місця для всіх педагогів;
10. Обладнати засобами навчання відповідно до освітньої програми кабінети біології, географії, інформатики, математики, обслуговуючої праці, спортивної зали;

11. Створити STEM-лабораторію;
12. Посилити контроль щодо заборони куріння на території закладу, безпеки життєдіяльності, охорони праці, протипожежної безпеки;
13. Розробити, розповсюдити та оприлюднити на сайті закладу пам'ятки щодо першої домедичної допомоги, першої психологічної допомоги, алгоритму дій у разі нещасного випадку;
14. Покращити умови харчування працівників закладу;
15. Сформувати заходи щодо поліпшення адаптації педагогів до професійної діяльності.

Вимога 2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації

У закладі сформовано антибулінгову політику, розроблений План заходів із запобігання та системній протидії булінгу. Заходи проводяться регулярно відповідно до плану роботи. Наказом директора призначено відповідальну особу з питань реалізації антибулінгової політики, але тільки 21% педагогів знають про це. Складено та оприлюднено на сайті Порядок подання та розгляду заяв щодо булінгу та Порядок реагування на випадки булінгу. Керівництво та педагогічні працівники закладу освіти проходять навчання (у тому числі дистанційно), співпрацюють з компетентними фахівцями, ознайомлюються з нормативно-правовими документами щодо виявлення ознак булінгу, іншого насильства та запобігання йому. 81% опитаних педагогів проходили навчання в рамках підвищення кваліфікації з питань попередження булінгу та мають відповідний сертифікат. Заклад освіти співпрацює з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями, регулярно залучаючи їх до роботи з питань запобігання та протидії булінгу. За результатами опитування 91% педагогів протягом року не отримували жодного повідомлення про випадки булінгу. 88% не зустрічалися з мобінгом на робочому місці. Однак 5% відчували мобінг від колег, а 1,7% (один педагог) - від учнів. Ті, хто зустрічався з булінгом або мобінгом вважають, що в закладі освіти завжди або переважно завжди реагують на звернення з даної проблеми, тільки один педагог зазначив, що на звернення не реагують. 76% опитаних батьків не зустрічалися з проблемою булінгу і не зверталися з цього приводу, 22% - зверталися і проблема вирішувалася конструктивно, 2% - зверталися щодо булінгу, але проблема вирішувалася формально, або не вирішувалася взагалі. Більшість опитаних учнів (70%) не потерпали від випадків булінгу/цькування та не ставали його свідком. Ті, хто потрапляв в таку ситуацію, звертався за допомогою до класних керівників, психолога, вихователів, інших педагогів, батьків. В більшості випадків таке звернення допомогло, але в одному випадку, за думкою учня, нічого не зробив. Отже, заклад реагує на звернення про випадки булінгу, приймаються відповідні рішення, здобувачі освіти, яким необхідна психолого-соціальна підтримка, отримують її.

Педагогічні працівники не застосовують фізичного покарання, психологічного насильства. Взагалі, 70% учнів під час навчання почувають себе в безпеці та цілком комфортно, 30% - в основному безпечно та комфортно. 67% учнів вважають, що в закладі завжди дотримуються їх прав, 26% - переважно дотримуються, 2 учня вважають, що їх права завжди або часто порушуються.

У закладі освіти сформовано та оприлюднено на сайті Етичний кодекс працівників школи-інтернату, але тільки 43% педагогів ознайомилися з ним, в кабінетах оприлюднено правила поведінки, адаптовані для сприйняття учасниками освітнього процесу, що засновані на правах людини й спрямовані на формування позитивної мотивації в поведінці учасників освітнього процесу. Всі 100% опитаних учнів та 95% батьків ознайомлені з ними та намагаються дотримуватись їх. 4% батьків нічого не знають про такі правила, а 1% - ознайомлені, але не приймають ці правила. 98 % педагогів ознайомлені з правилами, але 63% вважають, що не всі учасники дотримуються правил, 1,7%, тобто один педагог вважає, що правила існують, але учасники освітнього процесу не ознайомлені з ними.

Таким чином, відповідно до результатів самооцінювання освітнього середовища за другою вимогою (Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації), загальна оцінка 3,4 бали, що відповідає достатньому рівню.

Рекомендації:

1. Довести до відома педагогів та інших працівників закладу наказ про відповідальну особу з питань реалізації антибулінгової політики;
2. Запланувати на навчальні практикуми та семінари з питань попередження булінгу та безпеки в Інтернеті;
3. Продовжити співпрацю з підрозділами Національної поліції та служби у справах дітей;
4. Сприяти підвищенню кваліфікації педагогів з питань попередження булінга та насильства;
5. Ознайомити працівників закладу та сприяти дотриманню правил Етичного кодексу, взаємодії на засадах взаємоповаги, попередженню випадків образливої поведінки, насильства тощо.

Вимога 3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

Запорізька школа-інтернат №1 відноситься до спеціальних закладів, в якому освіту здобувають учні з особливими освітніми потребами. Кількість дітей з інвалідністю, що навчаються в закладі, перевищує 50%. У закладі частково створено архітектурну доступність. Однак, можливість безперешкодного руху територією закладу (прохід без порогів, сходів та достатньо широкий для можливості проїзду візком, з рівним неушкодженим покриттям) забезпечується не завжди. Безбар'єрний доступ до приміщень закладу забезпечено тільки на перших

поверхах, можливість безперешкодного пересування між поверхами для людей з обмеженими можливостями ускладнено. Туалетні кімнати частково пристосовані для потреб учасників освітнього процесу: площа туалетних кімнат достатня, в кабінках наявні поручні. Однак відсутні безпорогові проходи, спеціальне санітарно-технічне обладнання та кнопки виклику для надання допомоги. В більшості навчальних кабінетів є можливість вільного та зручного переміщення та користування меблями. Близько 70% учнівських столів та стільців регулюється. Шафи, полиці, стелажі надійно закріплені в кабінетах, але потребують закріплення в спальних кімнатах.

У закладі наявні та використовуються кабінети ЛФК, сенсорна кімната, кабінет СПО, кабінети корекції розвитку. В навчальних кабінетах наявні дидактичні засоби відповідно до освітніх потреб здобувачів освіти, в спальних корпусах – розвиткові ігри. Заклад забезпечений необхідними фахівцями для реалізації навчання, виховання, корекції розвитку та реабілітації учнів з ООП. Частка педагогів з дефектологічною освітою від загальної кількості педагогів збільшується протягом останніх 5 років, від 18% в 2018 році до 50% в 2023 році. Більшість педагогів застосовують форми, методи, прийоми роботи з дітьми з ООП, впроваджують диференційоване навчання з урахуванням психофізичних особливостей учнів та їх освітніх потреб. У закладі освіти забезпечується корекційна спрямованість освітнього процесу: проводяться заняття корекції розвитку, уроки ЛФК, СПО, організовано логопедичний та психологічний супровід учнів. В школі-інтернаті організовано медичний супровід учнів: наявні план лікувально-профілактичних заходів для кожного учня з ООП, графік отримання лікувально-реабілітаційних послуг. Медичне обслуговування здійснюють лікар-педіатр, лікар-невропатолог, лікар-ортопед-травмотолог, 5 медичних сестер та 2 молодші медичні сестри. Школа-інтернат системно співпрацює з інклюзивно-ресурсним центром Дніпровського району щодо психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами. Спеціалісти центру беруть участь у засіданнях шкільного психолого-педагогічного консилиуму за згодою.

У закладі налагоджено співпрацю педагогічних працівників щодо навчання дітей з особливими освітніми потребами: діє психолого-педагогічний консилиум, створено команди психолого-педагогічного супроводу, до розроблення індивідуальної програми розвитку частково залучаються батьки, є можливість залучення батьків учнів в якості асистента дитини в освітній процес. Однак, індивідуальні програми розвитку розроблено не на всіх учнів з ООП, що пов'язано з великою кількістю дітей даної категорії.

В основному оформлення простору закладу, обладнання, засоби навчання сприяють формуванню ключових компетентностей та наскрізних умінь здобувачів освіти, містять елементи, осередки, що зацікавлюють учнів до пізнавальної діяльності (візуалізація на стінах, інсталяції), але такі елементи відсутні на підлозі та сходах. У закладі освіти формуються наскрізні навички здорового способу життя

та екологічно доцільної поведінки в здобувачів освіти в освітньому процесі: діють спортивні секції, учні беруть участь у спортивних змаганнях, заплановані та проводяться місячники відповідної тематики, щомісячно проводяться тематичні дні здоров'я. Заходи відсвітлюються на сайті закладу та на сторінках Facebook. Однак тільки 7% педагогів висвітлюють матеріали здоров'язбережувальної спрямованості на власних освітніх ресурсах.

Бібліотека закладу використовується для навчально-пізнавальної діяльності: проведення навчальних занять, позаурочних заходів. За результатами опитування 48% учнів відвідують бібліотеку тільки для отримання підручників та необхідної літератури, 15% не користуються бібліотекою взагалі, 33% - не тільки для отримання літератури, а й під час виставок або іншої культурної діяльності, 25% - для самопідготовки, проектної роботи тощо.

Таким чином, відповідно до результатів самооцінювання освітнього середовища за третю вимогою (Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору), загальна оцінка 2,6 балів, що відповідає крайній межі достатнього рівня.

Рекомендації:

1. Забезпечити можливість безперешкодного руху всією територією закладу для мало мобільних груп населення;
2. Забезпечити архітектурну доступність всіх будівель та приміщень школи-інтернату;
3. Обладнати туалетні кімнати для потреб учнів з ООП;
4. Довести до 100% кількість учнівських столів та стільців, висота яких регулюється;
5. Закріпити шафи у спальних кімнатах;
6. Сприяти отриманню педагогами дефектологічної освіти;
7. Розробити індивідуальні програми розвитку та/або індивідуальні освітні траєкторії для всіх учнів, які на це потребують;
8. Подовжити обладнувати простір закладу елементами та осередками, що мотивують учнів до пізнавальної діяльності;
9. Сприяти розміщенню інформації здоров'язбережувальної спрямованості на власних освітніх ресурсах педагогів.
10. Змінити графік роботи бібліотеки для надання можливості учням користуватися бібліотечним фондом під час самопідготовки;
11. Сприяти перетворенню шкільної бібліотеки в сучасний інформаційно-ресурсний центр.

Отже, загальна оцінка освітнього середовища за трьома вимогами дорівнює 3 з 4 можливих балів, що відповідає ДОСТАТНЬОМУ РІВНЮ